

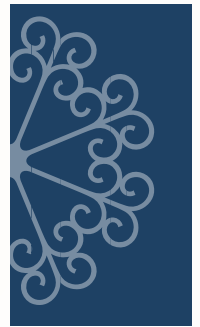

ישיבת מיר ירושלים Yeshivas Mir Yerushalayim

גיליון שבועי
תלמידי, בוגרי
וידידי ישיבת מיר

227

בית מדרש

פרשת במדבר

זמני כניסת ויציאת השבת

★	⚡	
20:12	18:55	ירושלים
20:15	19:11	בני ברק
22:00	20:00	ציריך
	20:16	וינה
22:45	21:12	אנטוורפן

חג שבועות

זמני כניסת ויציאת השבת

★	⚡	
20:13	20:12	ירושלים
20:16	20:15	בני ברק
22:00		ציריך
21:48	21:45	וינה
22:47		אנטוורפן

דבר הישיבה

לא האוסטרלים' יחליטו אם אנחנו קרויים 'עם'

עם תום מלחמת עולם השניה, נותרו בני הישיבה בראשות מרן המשגיח הגה"צ רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל בשנחאי שבסין, מצפים לאישורים להגיע לחוף מבטחים. בינתים העולם כולו רעש וגעש בענין ועידת השלום שעמדה להתכנס ולכונן את ארגון האומות המאוחדות שתפקידו יהיה לפקח על שלום העולם.

בשיחתו התייחס לכך מרן המשגיח ואמרו: סיפרו לי שבועידה של פועלים ממפלגות השמאל באוסטרליה דנו אם יש זכות לעם ישראל להיות מיוצג בוועידת השלום, והחליטו - שמעו והאזינו! הם החליטו שלעם ישראל אין זכות ייצוג, משום שאיננו עם כלל. האין זה שחוק וחוכא ואיטלולא?!

את יבשת אוסטרליה גילו לפני כמה שנה, והיתה מושבת פושעים והוגלו אליה אסירים מורשעים. הם, שאינם יודעים מאין מוצאם וכל עברם מפוקפק למאוד, נחשבים הם לעם. ואילו אנחנו הקיימים למעלה משלשת אלפי שנה, איננו עם.

אבל, אמר מרן המשגיח רבי יחזקאל, צודקים הם למאוד, זו נחמתנו ועל כך גאוותנו. הם "גויי הארצות ומשפחות האדמה", ואנו לא שם חלקנו כהם וגורלנו ככל המונם, אלא עם ה' אנחנו. "אשר בחר בנו מכל עם ורוממנו מכל לשון וקדשנו במצוותיו".

"הנה הפשטתם צורת הישיבה, וקלטתם רוח ורצון הישיבה, ובוה עשיתם לכם חבורה לילך בעקבות רוח הישיבה, ובכל מקום שאתם נמצאים לקחתם זאת כאילו להיות עם הישיבה בין כתלי הישיבה" (מרוך המשגיח הגה"צ רבי ירוחם ליבוביץ זצוק"ל ממיר)

מתורת רבותינו

אסופה נפלאה בענייני לימוד התורה לרגל חג 'מתן תורה'

בחוף שוררת אפילה, ובפנים מתרונן קול התורה

ההאפלה היתה מוחלטת וקרן אור לא הסתננה החוצה, ובבית המדרש התרונן קול התורה. אמר אז מרן המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל: "צאו וראו כמה אפשר ללמוד מכל דבר, גם מגזרת ההאפה - יתכן שבחוף שוררת אפילה, חושך נורא ללא הבזק אור ותקוה - ובפנים זורח אור יקרות ויוקד לימוד התורה!"

שר התורה (עמ' קכז)

בשנת תש"ג החלו מטוסי בעלות הברית להפציץ את עיר הנמל שנחאי, בה שהתה ישיבת מיה הכריזו שלטונות הכיבוש היפניים על האפלה מוחלטת, כדי להקשות על מטוסי האויב לזהות את מטרותיהם. החלונות כוסו במעטה אטום, ובבית המדרש שקדו מאות הבחורים על תלמודם לאור הנורות שהפיצו אור יקרות. מבחוף נשמעו רעמי הפצצות וקול תותחי המגנים, רעש קריסת הבתים ויללת הצופרים.

מ'דפיקה זו' - התחלתי להיות מתמיד

בראץ העצים צומחים והפירות גדלים, ריח של גן עדן ממש - כולם צומחים ופורחים. ואז דפק המשגיח באגרופו על השולחן ושאל: למה אתם לא צומחים? מדפיקה זו התחלתי להיות מתמיד, בדפיקה זו הוא שבר לי את ההרגל לחלום.

הרה"צ ר' אלהן יוסף הערצמאן זצ"ל

רבי מרדכי חרקוב זצ"ל מהתלמידים החשובים בישיבת מיה, היה מתמיד גדול. פעם שאלתי מהיכן התחילה התמדתו העצומה?

הוא השיב שבלומדו בישיבת מיר שמעו בחג השבועות שיחה מוסרית ממרן המשגיח רבי ירוחם ליבוביץ זצ"ל ובה אמר: הגעתי כעת מהרחוב ורואה אני כי כל היקום כולו גודל, עשבים פורחים, הניצנים נראו

תשובת מרן המשגיח - אם לנסוע לכנסיה הגדולה

ביום הזה באו מדבר סיני (יט, א).

העולמית של אגודת ישראל שנועדה להיערך בבנייה האומה. שמע, ושאל: "במה מתייחדת הכנסיה הגדולה, שבדעתך לנסוע אליה?" ענית: "הרי זה מעמד נשגב ונורא הוד, המתקיים רק אחד לעשר שנים, ומשתתפים בו גדולי ומאורי הדור, מהארץ, ומארצות הברית!"

שמע, ואמר: מתן תורה היה מעמד נשגב ונורא הוד הרבה יותר, והיה פעם בשלושת אלפים שנה, ואם תשב ותלמד תתקשר אליו!...

שלמי תודה (שבועות עמ' כג): הגש"פ - ידי אמונה (עמ' 257)

מספרים על מרן המשגיח הגה"צ רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל, שפעם שמעו לפנות בוקר קול רעש מחדרו בישיבה, כשהיטו אוזן, שמעו איך שהמשגיח מצויר לעצמו בצוירים ובתיאורים מוחשיים את מעמד הר סיני - קיים כפשוטו וכשמעו את הכתוב "רק השמר לך... פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך... יום אשר עמדת לפני ה' אלקיך בחורב" - רבינו היה חי בכל רגע מימי חייו את מעמד הר סיני.

בענין זה סיפר נכד מרן המשגיח: בחודש אב שנת תשכ"ד עליתי לחדר זקני, וסיפרתי שבדעתי לנסוע לירושלים, למעמד הפתיחה של הכנסיה הגדולה

סוד ההצלחה בשנחאי - רק תורה!

נשאל פעם הגאון רבי ראובן פיין זצ"ל (מגדולי תלמידי הישיבה) על ידי אברך אחר: הרי הרב סיפר פעמים רבות על אודות ההתמדה בתורה וההצלחה בלימוד לה זכו תלמידי ישיבת מיר בעת שהיתה הישיבה בשנחאי, וכיצד באמת ניתן להבין את סוד הצלחתם המופלגת, דוקא במקום שכזה, בעת שהסכנה ריחפה מעל לראשם והכל מסביבם רחש תופת ומות.

אהל משה (במדבר, עמ' צ"ז)

מארבע פעמים לחזור - יצא רק 'עמי הארצות' גדולים!

(עמי-ארצים!).

והוסיף ראש הישיבה והורה להם: "כדי להבין את הגמרא, צריך ללמוד חמש פעמים, ואילו לחזור - צריך לפחות חמש עשרה פעמים!"

באותו מעמד סיפר מרן הגרא"י פינקל, שהיה אברך אחד אשר ניגש לפני מרן הגר"ע גרודזנסקי זצ"ל לעמוד על כור המבחן, כדי לקבל ממנו כתב "סמיכה".

שאלו הגר"ע: "כמה פעמים חזרת על החומר?"

השיב האברך ואמו: "שבע פעמים!"

תמה כנגדו מרן הגר"ע ואמר בהחלטיות: "רק שבע

מעשה בעיר אחת בארץ ישראל, שיסדו בה כולל אברכים חדש, וקבעו שבכלל סדרי הלימודים יצטרכו האברכים לחזור על תלמודם ארבע פעמים במשך השבוע. ובהיותם מקורבים למרן ראש הישיבה הגאון רבי אליעזר יהודה פינקל זצ"ל, אשר היה תמיד מעודד ומזרז את בני הישיבות לחזור הרבה על תלמודם, באו לבשר לו את הבשורה הטובה על יסוד הכולל, במחשבה כי בודאי ישמחו אותו בכך.

נענה מרן ראש הישיבה ואמר להם: "מה!! רק ארבע פעמים!! מזה לא יצאו אלא עמי הארצות גדולים!" (וכלשונו: "פון דעם וועט נישט וואקסן נאר גרויסע

פעמים!! אינני מוכן לבחון אותך!")

חזר האברך הלה והרהיב עוז לשאול, כמבקש לדעת: "וכמה פעמים למד הרבי?"

נענה מרן הגר"ע: "עד ארבעים פעמים ספרתי, ואחרי ארבעים פעם כבר חדלתי לספור!"

וכאן המשיך מרן הגרא"י פינקל ואמר לאברכים: "הרי ידוע כח זכרונו המופלא של מרן הגר"ע, ואף על פי כן לא הספק במעט חזרות, אלא הקפיד לחזור על כל הש"ס והפוסקים עשרות פעמים. אמרו מעתה וכי די בכך לייסד כולל שיחזרו בו רק ארבע פעמים בלבד?!"

הדרן עלך (עמ' ע"ג)

התמדה וידיעת התורה - דרכם של רבותינו

ויסעו מרפידים ויבואו מדבר סיני

כוונת הכתוב הוא להקדים ג' עניינים העיקריים ההכנה לקבלת התורה וכו', הא': הוא ההתגברות והתעצמות בעסק התורה וכו', ותראה כי לא תושג ההשגה אלא בהתעצמות גדול. (אוה"ח ק').

בשיחתו של מרן ראש הישיבה הגר"נ צ' פינקל זצ"ל האריך במעלת שקידת ויגיעת התורה, ועורר כי כל גדולי ישראל לדורותיהם, ורבותינו ראשי הישיבה בפרט, זכו לגדול בתורה בזכות שעמלו בתורה בכל כוחם, בדבריו תיאר מעט מעוצם התמדתם:

ידוע ומפורסם גודל העמל וההתמדה בתורה שהיה למרן ראש הישיבה הגאון רבי אליעזר יהודה פינקל זצ"ל, שבשנות בחרותו היה לומד כל יום שני סדרים מלאים ש"ס, וכל שאר היום היה יושב לשמוע ולקבל תורה מאחרים. ידועה גם היגיעה העצומה וההתמדה

בבי מדרשא בכל אתר ואתר, הוא בזכות שנשאר בבית המדרש, והתאמץ לענות לכל אחד ואחד, בכדי שכולם יזכו להבנת התורה.

כך גם מרן ראש הישיבה הגאון רבי בייניש פינקל זצ"ל, שהיה עמל בתורה בהתמדה נפלאה, וכל ספר שלמד בו היה לומד אותו מתחילה ועד סוף, ולשם כך מוכרחים להיות בעלי ידיעה מוחלטת בכל סוגיות הש"ס.

נמצא איפה, סיים מרן רה"י הגר"נ צ', כי כל ראשי הישיבה של ישיבת מיר, זכר צדיקים לברכה, היו מופלאים מאוד בהתמדת התורה, עד כדי שאפשר לומר כי ענין זה הוא מיסודות הישיבה, שנתייסדה על יסודות אלו - עמלות בתורה וידיעת כל התורה כולה.

שיחות הגר"נ צ' (פר' יתרו)

הנפלאה שהיתה למרן ראש הישיבה הגר"ח שמואלביץ זצ"ל, שהיה לומד עד כלות כוחותיו ממש. לא אחת היה לומד בבית המדרש ליד הסטנדר עד אפיסת הכוחות, ולאחר מכן היה צונח על הרצפה יחד עם הסטנדר, תוך כדי שהוא ממשיך ללמוד על הרצפה.

ידוע ומפורסם גם גודל העמל העצום בתורה שהיה למרן ראש הישיבה הגר"נ פרצוביץ זצ"ל בכל שלושת סדרי הישיבה. מספרים שמרן הגר"נ מבריסק זצ"ל יעץ לו שלא ישהה כל היום בבית המדרש בישיבה, וזאת בכדי שהבחורים לא יפריעוהו בשאלותיהם, וימנעו בעדו מלדעת את כל הש"ס, אך מרן רה"י רבי נחום לא שמע לעצתו ונשאר ללמוד בבית המדרש, תוך שהוא מתאמץ לענות לכל בחור ובחור על שאלותיו. ולימים אמו, שכל מה שזכה שדברי תורתו מתבדרין

הכרת הטוב - של מרן המשגיח

מרן המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל, הדומה למלאך ה', הייליגער ר' חצק'ל, עובד אלוקים בכל כחו, היה מופשט מכל ענייני העולם הזה, הוא לא ידע "צורתא דזוזא", צורת מטבע. אבל הרי התורה היא תורת חסד, הוא רצה להתעסק גם בחסד. איזה חסד הוא יכול לעשות? הוא רצה מאד להחזיק בביתו גמ"ח, שיוכל להלוות כסף לאנשים. אבל יש רק בעיה 'קטנה': מה לעשות שאין לו כסף... הוא התעניין אצל התלמידים שלו אולי הם מכירים איזה יהודי בעל ממון שרוצה לזכות אותו, ולהפקיד אצלו סכום כסף שאיתו הוא יפתח וינהל את הגמ"ח. כעבור זמן הוא אכן פתח גמ"ח. את, "הגמ"ח של ר' חצק'ל"י... מי לא זוכר אותו.

מי האיש שהפקיד את סכום הכסף הגדול בגמ"ח של ר' חצק'ל? אספר לכם: התלמידים מצאו יהודי מאמריקה, עשיר ואוהב תורה גדול. לא הייתה לו שייכות אישית למשגיח, הוא לא היה מהתלמידים שלו באחת מהישיבות שבהן הוא כיהן כמשגיח. כשבא אחד מתלמידי המשגיח וסיפר לו על הרצון של המשגיח לנהל גמ"ח, נעתר מיד בשמחה רבה, קפץ על הדבר כמוצא שלל רב, ואכן הפקיד אצלו סכום כסף נכבד שהיה הבסיס של הגמ"ח של ר' חצק'ל. היהודי הזה עשה חסד כפול, לא רק עם האנשים הנוקדים לגמ"ח אלא גם חסד עם המשגיח...

היהודי הזה זכה לנחת רבה מילדיו. כל ילדיו הבנים והחתנים, היו בני תורה, והוא החזיק ותמך בכלם. לימים הגיע לביקור בארץ ישראל, ורצון עז התעורר בו להיכנס למשגיח. הוא ידע שאצל המשגיח אין חנופה,

אבל בכל זאת, הרי הוא 'מחותן' עם המשגיח, המשגיח מחזיק ביד את הכסף שלו, ואם כן בודאי יקבל אותו בלבביות ובסבר פנים יפות.

נכנס האיש אל המשגיח וסיפר לו מי הוא. המשגיח ישב כדרכו בגוף מורכן ובעיניים מושפלות. הנהן בראשו ואמר: "כן, אני מכיר אותך, אני יודע שהואלת בטובך להפקיד אצלי סכום כסף גדול עבור קופת הגמ"ח, אני מכיר לך טובה על כך, ואז הוא הוסיף: "שמעתי עליך דברים טובים. שמעתי שברוך ה' אתה תומך בבנים ובחתנים שלך כדי שיוכלו לשקוד על התורה. אשריך! תמשיך לעשות מעשים טובים!"

ואז לפתע המשגיח הרים אליו את עיניו ושאל אותו באידיש: "תאמר לי אתה עצמך לומד?" השאלה הזו הייתה כמו פצצה שהוטלה אל תוך החדר היהודי היה נבוך מאד, ושתק. טוב, מה הוא יענה? יאמר לו את האמת? לא נעים. השתיקה הרועמת הספיקה למשגיח כדי להבין את התשובה. ואז פנה אליו ואמר בטון תקיף: "דע לך, אתה תצא מהעולם ערום ויחף, איך יתכן שתצא מהעולם בלי לימוד תורה?!"

אוי, רבותי! לקבלת פנים כזו הוא לא ציפה. הוא נפרד מהמשגיח לשלום וכעבור זמן קצר שב לביתו בארצות הברית. עם שובו מיהר לנסוע אל אחד מראשי הישיבות שהיה איתו בקשר, ולאחר שיחה קצרה סיפר לו על מטרת בואו: "רבי'ה, אין ברירה, אתה חייב לקבוע איתי חברותא" ראש הישיבה הרועניין מה קרה לו. הוא היה בטוח שהלה בא אליו כדי לתרום לישיבה, כפי שנהג מימים ימימה, והנה הוא מבקש ממנו ללמוד

איתו בחברותא...

שאל אותו ראש הישיבה: "תגיד לי, הכל בסדר אצלך? מה קרה? היהודי התחיל לנכות התרגשות רבה, וסיפה: הייתי אצל המשגיח הוא אמר לי שבלי לימוד תורה אצא מהעולם ערום ויחף. לא שייך דבר כזה! אני חייב להתחיל לשנות את סדרי החיים שלי, ולהקדיש חלק מהיום ללימוד תורה". וכך היה. לימוד התורה נהיה חלק בלתי נפרד מסדר יומו, וכשנפטר מהעולם כבר לא היה ערום ויחף!

ועכשיו נחשוב לרגע: כשהאדם הזה יצא מביתו של המשגיח בודאי חש תחושה לא נעימה. בטח חשב בלבו: הרי נתתי למשגיח סכום כסף גדול וזיכיתי אותו במצות חסד. האם זו קבלת הפנים שמגיעה לי? יצאתי מביתו נזוף ונבוך, האם זו הכרת הטוב שלו כלפיי? אבל אחרי שחיוו של היהודי הזה השתנו מן הקצה אל הקצה, והוא החל להקדיש זמן יקר מסדר יומו העמוס ללימוד תורה - אז הבין: כן, זה נקרא ידיד אמיתי! כשנפגשתי עם המשגיח פנים אל פנים, המשגיח בטח חשב בלבו הרי אני חייב הכרת הטוב ליהודי הזה מאמריקה, איך אני אכיר לו טובה? מה אתן לו בתמורה? ואז הוא 'דקר' אותי עם דבריו הנוקבים שחדרו אל העצמות שלי. כן, הוא הושיב אותי ליד הגמרא זה נקרא ידיד אמיתי!

רבותי, אתם שומעים: הטובה שהכיר לו ר' חצק'ל היא הטובה החשובה ביותר שניתן להעלות על הדעת. הוא נתן לו חיים!

יחי ראובן - הגה"צ רבי ראובן קרלינשטיין זצ"ל

מעלת מידת ה'סדר' במשנת רבותינו כהכנה לקבלת התורה

וחנו בני ישראל איש על מחנהו ואיש על דגלו לצבאותם. והלויים יחנו סביב למשכן העדת ולא יהיה קצף על עדת בני ישראל ושמרו הלויים את

משמרת משכן העדות. (א, נב-נג).

מידת ה'סדר' בעבודת השם, והוא מדקדק בקלות כבחמורות, הרי הסיר מעל עצמו חלק ניכר במלחמתו עם היצר, ואינו נצרך בכל פעם לשבור את מידותיו כבתחילה, שהרי קבע עצמו בסדר בהיה, לקיים כל דבר בעיתו ובזמנו ולייחד את הזמן והמחשבה הדרושים לכל מעשה ומעשה. נמצא, שיסוד הכוח לשבירת המידות הרעות ולהתגברות על היצר הרע, הוא ההקפדה מידי יום ביומו על מידה זו של סדר נכון וקביעת כל דבר על מקומו וזמנו.

ואין הנהגה זו מועילה לאדם בענינים שברוחניות בלבד, אלא אף בענינים שבגשמיות, שכן האדם המקפיד להנהיג את אורחותיו תוך שמירת הסדר, זוכה להגיע לשלימות המעשה, עד כי ניכר לעין כל אם אדם זה הוא מאלו המקפידים על שמירת הסדר, או שהוא מאלו העושים את מעשיהם כלאחר יד.

מלבד עבודתו, ואף לא לסייע בידי חבירו לעבוד את עבודתו, וגדרה זאת בעונש מיתה המוטל על הלוי העובר על כך. ואין זה, אלא משום שמעלת הסדר אינה מעלה נרדפת לעבודת ה' בלבד, אלא היא הכרח ועיקר לעבודת האדם השואף להתעלות.

ונראה, כי יש מעלה נוספת בהקפדה על מידת ה'סדר': הנה כידוע, שבירת המידות היא המלאכות הקשות ביותר הניצבות בפני האדם. אולם אדם שהגיע להשגה זו, רכש לעצמו את היכולת לשלוט במידותיו ולתקנם כל צרכו. אמנם האדם שעדיין לא זכה לקנות בקרבו מעלה זו, נצרך להיאבק במידותיו הרעות בכל פעם מחדש, ובכל פעולה מפעולותיו, וכבר שנינו (מכילתא יתרו, פרשה ב): "שכל ההתחלות קשות".

והנה, אדם שכבר זכה להנהיג עצמו בהקפדה על

דרש מרן ראש הישיבה הגאון **רבי נתן צבי פינקל** זצ"ל: בדברי הכתוב מבואר החומר הנורא שהחמירה התורה הקדושה בענין שמירת הדגלים, והזהירה באזהרה חמורה על קיום ציווי זה, עד שנאמרה: "ולא יהיה קצף", ופירש"י (שם): "ולא יהיה קצף - אם תעשה כמצותי לא יהיה קצף, ואם לאו שיכנסו זרים בעבודתם זו יהיה קצף, כמו שמצינו במעשה קרח (במדבר יז, יא) כי יצא הקצף". ויש להבין עומק חומר ענין זה של כניסת זרים בעבודת הלוויים.

ביאר בזה מרן ראש הישיבה **רבי ירוחם ממיר** זצ"ל (דעת תורה, מאמר סו), שלימדה אותנו התורה בפרשה זו, שההקפדה על הסדר בעבודת השם היא מיסודות העליה בדרכי התורה והיראה, עד כדי שהפליגה התורה הק' בחובת חניית ישראל איש על דגלו, באיסור שחל על כל לוי לעבוד עבודה אחרת

מידת ה'סדר' - ממשמר המלכה באנגליה

לצד בשום פנים ואופן. פעם אחת בעת שהזקק לעבור ניתוח בעיניו, הקדים ויצא מביתו עם כמה מתלמידיו, לעבר האוטובוס, על מנת להגיע בשעה היעודה. כעבור זמן רב כשהאוטובוס בושש מלהגיע, פקעה סבלנותם של התלמידים ומידי פעם הם הטו את ראשם בקוצר רוח לכיוון שממנו האוטובוס היה צריך להגיע - לראות אם כבר הגיע, אך ר' אליה זצוק"ל עמד כדרכו בלא לנוע כלל. פתאום, כנראה שפקעה גם סבלנותו שלו, ואף הוא הטו את ראשו לצד ההוא. אך הוא מיד נזדעזע, מיהר ויישר את ראשו בפחד גדול, ואמרה: "בקלם הייתי מקבל מנה גדושה של תוכחה על הטיית הראש כזו שלא לצורך". עד כדי כך היתה גדולה ההקפדה על מידת הסדר והתכונן, עד כדי תנועה קטנה - אם אין בה צורך גמור

של מלכות. וידוע שאין בכך תועלת אמיתית לבני המדינה, מלבד כבודה של מלכות. והנה אחד מהדברים הבולטים ביותר בתפקיד החיילים, הוא הקפדה על סדר מופלג בכל תנועה ותנועה, עד כי נאסר עליהם לסובב את ראשם לשוא, ואפילו לצדד את מבטם ללא תכלית כלשהיא. ואם מצינו כגון זה במלכות של אומות העולם, על אחת כמה וכמה, מוטלת חובה עליו - בני התורה, המשמשים כחיילים בלגיונו של מלך, להיזהר ביותר ולהקפיד על סדר מדוקדק בכל עבודת ה', באשר הוא יסוד העליה לכל בן תורה.

ומסופר על המשגיח הגר"א לאפיאן זצוק"ל, שהיה נוהג בעת שהיה הולך ברחוב לא להטות את ראשו

אכן, אם נתבונן נראה, כי אומות העולם אשר מעלת ה'סדר' מוטבעת בתוכם, הגיעו להשגים גבוהים ביותר של התפתחות בתעשייה ושאר חכמות, באופן שהיטיב ביותר עם אנשי אותם המדינות. ויש בזה בכדי תביעה גדולה ביותר עליו, שהרי אם מעלה זו פועלת גדולות ונצורות בדברים גשמיים השייכים לבני אומות העולם, קל וחומר שהיא פועלת בכל עניני רוחניות, ובקיום תורה ומצוות. ואין לך דרך להגיע לשלמות וקנין נכון בעבודה ה', יותר מכך.

צא ולמד מהנעשה באומות העולם. כידוע, כי בארמון המלכות של מלכת אנגליה ישנם משמרות של חיילים הנקראים 'משמר המלכה', אשר תפקידם לכבד את המלכה בטקסים ומצעדים וכו' לכבודה

הקפדה על 'סדר' - היא בבחינת 'שומר' על האדם

הנהגות האדם, ואורחותיו בעולם.

יתירה מכך, מידת ה'סדר' אינה רק בבחינת 'שומר' על הנהגת האדם, אלא היא הכרח לקיום כל אורחותיו, ולכל הנהגת העולם. כי הנה יראה למתבונן, כי כל טבע הבריאה בעולם מונהג בסדר ודיוק מופלא, ולו אחד מהברואים ישנה מסדר הנהגתו אפילו כחוט השערה, העולם יחרב מיד. וכגון, החמה בזריחתה ושקיעתה, שהרי אם היא תזרח מוקדם או מאוחר יותר, אפילו ברגעים אחדים, ישפיע הדבר על כל מערכות הבריאה ויבוא חורבן נורא לעולם ח"ו, נמצא שהכל תלוי בהנהגה זו, ובלעדיה אין דבר היכול להתקיים.

להצליח אם לא יקום משנתו בזמן קבוע, יתפלל בזמן קבוע, יתחיל את סדר לימודו בזמן קבוע, ואף יפסוק מלימודו בזמן קבוע, וכפי שהיה אומר הגר"ח מוואלוז'ין זצ"ל, שכשמגיעה השעה שאדם קבע לעצמו לגמור את סדר לימודו, עליו לפסוק אפילו בין תיבת 'אמר' לתיבת 'רבא', ולהניח את תיבת 'רבא' לסדר הלימוד הבא, עד כדי כך מגיעה חשיבותה של מידה זו, ואין לאדם לשנות את סדר הנהגתו אפילו אם ישמעו מסביבו ברקים ורעמים.

וכבר ידוע, כי אף שהיה לסבא מקלם זצ"ל סדרי לימוד במשך שמונה שעות רצופות, הרי שבתום זמן הלימוד היה הוא מפסיק בדיוק באותו המקום שהיה אוזח, ואפילו אם זה היה באמצע ענין. נמצא, כי ההקפדה על מידת ה'סדר' היא יסוד שמירת כל

הוסיף מרן ראש הישיבה רבי ירוחם זצ"ל לבאר בזה משמו של הסבא מקלם זצ"ל, כי ההקפדה על הנהגת ה'סדר' אינה תוספת מעלה בלבד, אלא היא בבחינת 'שומר' על כל אורחות האדם. ומשל למה הדבר דומה, לקשר הניתן בכל תחילה וסוף של שלשלת מרגליות, שאף כי ברור לכל שהמרגליות הם עיקר שלשלת זו, והקשר אינו אלא דבר טפל, מכל מקום אילו יתירו את קשר זה, יפלו כל המרגליות ארצה ויאבדו, ונמצא שקשר זה הוא בבחינת 'שומר' על שלשלת מרגליות זו.

כך הוא ענינה של מידת ה'סדר', אף שהיא לעצמה אינה אלא דבר טפל, מכל מקום היא בבחינת 'שומר' על כל הטוב שבעולם, שהרי כל אורחות חיו של אדם תלויים ועומדים במידת ה'סדר'. אדם לא יוכל

בית ה'תלמוד תורה' של קלם - אסכולת מידת ה'סדר'

להניח את כובעו על ראשו כראוי פעם אחת ביום בלבד, וליותר מכך לא היה נצרך, מפני שכובעו לא היה זו במשך כל היום, ולא כפי שדרך כל הבריות,

הסבא מקלם זצ"ל שלא במקומו המדויק, והוא כעס על כך מאוד, כביכול היה זה מעשה של חילול שבת. עוד סיפה, כי דרכו של הסבא מקלם הייתה

אכן, בית'תלמוד תורה' של קלם הונהגה הקפדה יתירה על ענין מידת ה'סדר', וכפי שהביא רבי ירוחם ממיר זצ"ל לספר, שפעם אירע והעמידו את הכסא של

מבאר רבותינו

לא מהנוכחים לא מיהר ללכת למקום כלשהוא. וכן מנהגם היה שלא לנשק את ספר התורה בעת הוצאתו, משום שקדושתו רבה, ואין זה מן הראוי שבני אדם ינשקו את ספר התורה. והיינו, כי מידה זו הייתה מאבני היסוד של 'קלם', כל מעשה - ולו הפעוט ביותר, נעשה מתוך מחשבה תחילה, על נחיצותו, ועל האופן שעליו להיעשות.

הוסיף רבינו ירוחם זצ"ל וסיפר, על העת שהגיע לראשונה לבית ה'תלמוד תורה' של קלם, כי היה זה בשעת תפילת מעריב, שארכה כשעה שלימה. והנה, למרות שעז היה חשקו לראות את הסבא מקלם, לראשונה, הוא לא הרים את עיניו להסתכל בו, ולא זכה לראותו עד למחרת....

העולה מאיליו מכח הנהגה זו.

עוד סיפר רבינו ירוחם זצ"ל, כי דרכו של הסבא מקלם הייתה לא להטות את עיניו ולא להביט לצדדים, ואם היו רואים בקלם אדם מביט לצדדין שלא לצורך גדול היה זה חרפה גדולה. וכשהסבא עצמו היה צריך להביט לצדדין הוא היה מטה את כל גופו לצדדין בכדי להסתכל, ומעולם לא צידד את עיניו לבדו. ועל דרך זה חניך את תלמידיו, שלבסוף יצא שמשם הטוב לתהילה.

כמו כן, היה נהוג ב'תלמוד תורה' לאכול בשבת לפני קריאת התורה, ולאחר מכן הסבא זצ"ל היה אומר שיחה במשך כמה שעות רצופות, ואף אחד

להזיז את הכובע מעל ראשם אין ספור פעמים, פעם מאחורי הראש ופעם לצד ימין או שמאל...

עוד סיפר רבי ירוחם זצ"ל, כי הוא ירש את אחד מבגדיו של הסבא מקלם לאחר שלבשו במשך שלושים שנה, והוא היה נראה כמו בגד חדש כביכול לא לבשוהו כלל. בדומה לזה מסופר על האלטער מסלבודקא זצ"ל, שחולצתו הייתה תמיד נקיה ומצוחצחת, ללא שעלה עליה רבב או לכלוך של זיעה וכדו', וכפי שסיפרה לי דודתי אחות סבתי ע"ה, שהיא זוכרת היטב, איך שבגדיו היו תמיד נקיים ומצוחצחים. והיינו משום שגם הוא - כחניך בית הת"ת של קלם, הקפיד מאוד על שמירת מידת ה'סדר' ומיילא נהג בהקפדה על הנקיין שהוא דבר

הקפדה על מידת ה'סדר' - בכל פרט מחיי האדם

והנה לעומד מהצד ומתבונן, נראה הדבר כתמוה, הלא מרן ראש הישיבה הגר"ח זצ"ל היוה דמות מופת להתמדה רצופה בלימוד התורה, והיה ידוע כמי שחס על זמנו היקר, ומדוע ראה לנכון להשקיע זמן כה רב בדבר פעוט ערך כמו צנון. נמצינו למידים, שגודל חיוב ההקפדה במידת ה'סדר', אינו רק על הדברים העיקריים בחיי האדם, אלא על כל פרט ופרט מחיי האדם ולו הקטן ביותר, ויש בזה כדי תביעה על כל אחד ואחד מאיתנו.

אף באכילתו הקפיד על מידה זו, כאשר לא אחת היה נראה בשעת סעודתו, איך שהוא נוטל לאכול צנון גדול, ומקפיד לפורסו לפרוסות דקות, למרות שהדבר גזל לו זמן מרובה. לאחר מכן הוא היה שופך מעט מלח מעל גבי צלחת, מעליה מניח את הצנון, לאחר מכן היה מכסה זאת בצלחת נוספת, ומנער את שתי הצלחות יחדיו על מנת שהצנון יתערבב עם המלח היטב, ולבסוף היה ניגש לאכול.

בימי 'השבעה' על מרן ראש הישיבה רבי חיים שמואלביץ זצ"ל סיפרו, שעל אף שהוא לא היה חניך אסכולת קלם, אלא מתלמידי ישיבת נובהרדוק שחרתה על דגלה את תחושת הבוז לכל הבלי העולם הזה ובכלל זה גם את ביטול ה'חומר', עד שלעיתים היו מתלמידיה שלבושים באורח מרושל, מכל מקום הוא היטיב להקפיד על הנהגת מידת ה'סדר'. מנהגו היה כל פעם להתרחץ בזמן קבוע בדיוק.

מידת ה'סדר' - הכנה לקבלת התורה

נוספים בשעת הלימוד - ואפילו בהבטה בעלמה. ובפרט, שעלינו לדעת שאין בהנהגת מידה זו ענין סגולי בלבד, אלא היא גם מועילה על פי דרכי הטבע, שכן אדם המסודר בכל אורחותיו יכול להשיג דרגה גבוהה יותר בידיעת התורה ובהבנתה, ואף כל אורחות הנהגותיו שונות לגמרי, הן בענינים של בן אדם למקום והן בענינים של בן אדם לחבירו. יעזור הקב"ה ויתן שנתחזק כולנו בענינים אלו, ונזכה כולנו יחד לעובדו באמת.

קטעים מובחרים מתוך שיחת הגר"צ - פרשת במדבר

הרוחנית. הרי, שכל מעמד מתן תורה עצמו נעשה על פי הנהגת מידת ה'סדר', ונמצא כי ההקפדה על מידה זו היא חלק מההכנה הראויה לקבלת התורה. העולה מן הדברים, שההקפדה על מידת ה'סדר' היא מיסודות ההתעלות הרוחנית של כל בן עליה החפץ להתקרב אל ה' וליהנות מזיו שכירתו, ולפיכך מה מאוד מוטל על כל אחד מאיתנו להנהיג מידה זו בכל סדר יומו, להתפלל כל יום באותו המקום, ובאותה השעה, מלבד זאת שכבר הפליגו חז"ל במעלת תפילה זו ואמרו (ברכות ו, ב): "כל הקובע מקום לתפלתו אלהי אברהם בעזרו". כמו כן להתחיל את סדרי הלימוד בשעה קבועה, לא לעסוק בדברים

אנו קרבים והולכים ליום קבלת התורה, ואם נעמוד ונתבונן נראה, כי חובת ההקפדה על מידת ה'סדר' מוטלת עלינו בימים אלו ביתר שאת וביתר עוז, שהרי בקבלת התורה נאמר (שמות יט, יב): "והגבלת את העם סביב לאמור השמרו לכם עלות בהר ונגע בקצוה כל הגע בהר מות יומת", ואיסור זה לא נאמר על כולם במידה שוה, וכפי שהביא רש"י (שם, כד) את דברי חז"ל: "אמור מעתה, אתה מחיצה לעצמך ואהרן מחיצה לעצמו, והם מחיצה לעצמם. משה נגש יותר מאהרן, ואהרן יותר מן הכהנים, והעם כל עיקר אל יהרסו את מצבם לעלות אל ה'" והיינו, כי הותר לכל אחד להתקרב להר רק על פי מידת דרגתו

קורות בתינו

"ישיבת מיר חיה וקיימת"

להלן קטעים מתוך מאמר שפורסם באמריקה בשנת תר"צ, לרגל מאה עשרים ואחת שנים להקמת הישיבה. המאמר נכתב ע"י הרב שמואל שכטר ז"ל אשר חזר באותה שנה לאמריקה לאחר ארבע שנות לימוד בישיבת מיר, ומה נאים הדברים לימינו אנו. "ישיבת מיר חיה וקיימת, גדילה ומתפתחת, ועולה ממדרגה למדרגה; כאילו המהפכות והגלים העוברים על עולמנו אין להם שליטה עליה. כשאנו מתבוננים בזה, ובמיוחד בתקופה כמעט

אגדתית של מאה ועשרים שנה, מתעורה, בדרך האסוסיאציה, גורלו של כלל ישראל. בהסטוריה של העמים נעלמו שורות של עמי עולם, ביניהם ממשלות חזקות, אימפריות, שחלשו על העולם; עם הזמן כולן נמחקו מזירת העולם. אבל "עם ישראל חי"! יהודים נפוצים ומפוזרים, בלי ארץ משלהם, בלי קרקע תחת רגליהם, סובלים צרות, גירושים, פוגרומים, אינקוויזיציות נוראות, ועדין העם חי וקיים. נצחיותו של עם ישראל היא עובדה

שאינן להכחישה-"נצח ישראל לא ישקר". כיוצא בו תורת ישראל, שהיא חלק בלתי נפרד מכלל ישראל. "ישראל ואורייתא חד" - עם ישראל ותורת ישראל הם אחד. הרבה מהפכות ושינויים עברו על עמנו במאה שנים האחרונות. הרבה אסונות, משברים רבים, אבל התורה חיה לנצח! מעיין התורה הטהור לעולם לא נסתם. הוא ממשיך להעלות מים חיים. ישיבת מיר חיה וקיימת - ובזה אנו מובטחים כי לא תשתכח התורה מישראל."

”עליונים ששו ותחתונים עלזו בקבלת התורה”

מרן רה"י הגאון הגדול רבי רפאל שמואלביץ זצוק"ל במסירת שיעור כללי בהיכל הישיבה

מרן רה"י הגאון הגדול רבי אריה פינקל זצוק"ל בלימודו

מרן רה"י הגאון הגדול רבי נתן צבי פינקל זצוק"ל בשמחת התורה עם ספר תורה בידו

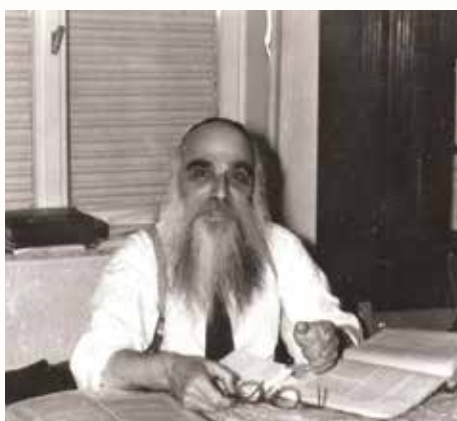
מרן רה"י הגאון הגדול רבי נחום פרצוביץ זצוק"ל בעת מסירת שיעור לתלמידים

רה"י רבי נתן צבי פינקל זצוק"ל במסירת שיעור כללי בהיכל בית המדרש "פרידמן"

מרנן ראשי הישיבה רבי נתן צבי פינקל ורבי רפאל שמואלביץ זצוק"ל משוחחים בדברי תורה

מרן המשגיח הגה"צ רבי חיים זאב פינקל זצוק"ל בלימודו

מרן רה"י רבי רפאל שמואלביץ זצוק"ל בריתחא דאורייתא בהיכל בית המדרש המרכזי עם יבדלחט"א הגאון הגדול רבי אשר אריאלי שליט"א

מרנן ראשי הישיבה רבי נתן צבי פינקל ורבי אריה פינקל זצוק"ל שקועים בלימודם בהיכל הישיבה במודיעין עילית

מרן רה"י רבי נתן צבי זצוק"ל בריתחא דאורייתא עם יבדלחט"א הגאון הגדול רבי אשר אריאלי שליט"א

טענת המלאכים לקבל התורה מטעם 'בר מצרא'

(קידושין דף ל) וכיון שע"י ג' מצות אלו נעשו ישראל שותפים להקב"ה מהראוי להקדימם על פני המלאכים הבאים רק בטענת בר מצרא דשותף קודם לבר מצרא.

תירוץ ד - במקום פסידא אין דין 'בר מצרא'
יש שתירצו עפ"י דברי המהרש"א (שבת שם ד"ה מה לילוח; וד"ה מה אנוש) שהויכוח בין המלאכים למשה רבינו היה רק על החלק הנסתר של התורה [יחמדה גנוזה' הכוונה לסודות התורה, שגנוזים ונסתרים]. כלומר, החלק הנגלה שבתורה הסכימו שימסר לכלל ישראל, והמלאכים טענו שלאדם שהוא ילוד אשה ומוטבע בחומר אינו ראוי לתת את הנסתר יעו"ש.

ולפי זה י"ל, דקיימא לן (ח"מ שם) דאם יגיע איזה הפסד כל דהו למוכה, אם יעמוד הממכר ביד המצרן - אמרינן שאין טענת המצרן טענה. וכאן כיון שהמלאכים אינם יכולים לקיים את התורה בדרך הפשט, אם כן מקרי כביכול פסידא למוכר - הוא נותן התורה, ואין כאן טענת דינא דבר מצרא [כיוצא בזה תירוץ החיד"א בקיצור אמרים].

ולפי זה אתי שפיר כיון שאנו בנים למקום, קודמים אנו למלאכים.

תירוץ ב - במתנה אין דין 'בר מצרא'

בספר **כסף נבחר** (פר' קרח) כתב עפ"י מה דנפסק להלכה (ח"מ סי' קעה סעיף נד): הנותן מתנה אין בה דין בר מצרא, והתורה נתנה מתנה לישראל, כדכתיב (תהלים סח, יט) "עלית למרום שבית שבי, לקחת מתנות באדם".

תירוץ ג - שותף קודם לבר מצרא'

המהר"ם שפירא כתב: יש ליישב עפ"י מה שאמרו חז"ל: "עשרה מצוות נצטוו ישראל במרה, ז' שקיבלו עליהן בני נח והוסיפו עליהן דינים ושבת וכיבוד אב ואם" (סנהדרין נו:; והנה איפסקא הילכתא בשו"ע (ח"מ סי' קע"ה) דשותף קודם לבר מצרא, ולכן ניתנו להם לישראל קודם מתן תורה אלו ג' מצוות דוקא, דינים כל הדין דין אמת לאמתו נעשה שותף להקב"ה במעשי בראשית (שבת דף י') וכן כל השומר שבת כהלכתו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית (שבת דף ק"ט) ובכיבוד אב ואם החיוב ג"כ משום ששלשה שותפים באדם הקב"ה ואביו ואמו כמבואר בגמ'

איתא בגמ' שבת (דף פ"ח ע"ב): "בשעה שעלה משה למרום, אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה, רבש"ע מה לילוד אשה בינינו. אמר להן: "לקבל תורה בא". אמרו לפניו חמדה גנוזה וכו' אתה מבקשה ליתנה לבשר ודם.

וביארנו המפרשים: דטענתם היו, על פי מה דקיימא לן (ח"מ סימן קע"ה) דבן המיצר מסלק הלוקח, משום ועשית הישר והטוב, וכיון שהמלאכים שוכנים בשמים עם התורה, הם קודמין לעם ישראל, שהם רחוקים במיקום מן התורה.

והקשה **החיד"א** בספרו פני דוד (פר' יתרו) ועוד, ויש להבין מדוע לא נתקבלה טענתם.

ומצאנו בזה כמה תירוצים:

תירוץ א - בנים קודמים למצרן

החיד"א (שם) מתרץ עפ"י דאיתא בש"ך (ח"מ סי' קעה סק"ל): דיש להסתפק לדינא, באחד שמכר קרקע שלו לבנו, ובא בעל המיצר לסלקו אם יכול לסלקו, דהבן יכול לומר דזהו יותר ישר וטוב שאני מחזיק אחוזת אבותי. ומסיק הש"ך והדעת נוטה שאין בזה דינא דבר מצרא יעו"ש,

ברכת מזל טוב

לידיד הישיבה הנכבד תמכין דאורייתא אוהב ומוקיר רבנן לשם ולתהילה ולתפארת הר"ר **דניאל ישראל** הי"ו וכל המשפחה הנכבדה - **ירושלים** לרגל שמחת אירוסי בתם עב"ג

הבה"ח **ניסים חיים בן עמרם** הי"ו מחשובי תלמידי ישיבתנו הק' במודיעין עילית בשעטומ"צ ולמזל טוב

ברכתנו שלוחה שיעלה הזיווג יפה ויבנו בית נאמן בישראל ויזכו לרוות רוב נחת מכל יוצ"ח מתוך שמחה וטוב לבב

ברכת מזל טוב

לידיד הישיבה מסור בלבו ונפשו לישיבה הקדושה עושה ומעשה למענה הר"ר **שמעיה לסרי** הי"ו וכל המשפחה הנכבדה - **ירושלים** לרגל השמחה השרויה במעונם **באירוסי בתם** עב"ג בשעטומ"מ ולמזל טוב

ברכתנו שלוחה שיעלה הזיווג יפה ויבנו בית נאמן בישראל ויזכו לרוות רוב נחת מכל יוצ"ח מתוך שמחה וטוב לבב

ברכות יעטה מורה

צרור ברכות מאליפות הננו לשגר קמי מוריננו ראש הישיבה הגאון רבי **אליעזר יהודה פינקל** שליט"א **והרבנית החשובה מנב"ת** תליט"א

ולאמא של מלכות הרבנית מרת **לאה פינקל** תליט"א אשת חבר

למרון ראש הישיבה הגאון רבי **נתן צבי פינקל** זצוק"ל

לרגל השמחה השרויה במעונם **בנישואי הבן - הנכד** הבה"ח **מתתיהו זאב** הי"ו עב"ג לבית משפחת גרוס - מודיעין עילית

ברכתנו שלוחה שיעלה הזיווג יפה ויבנו בית נאמן בישראל ויזכו לרוות רוב נחת מכל יוצ"ח מתוך שמחה וטוב לבב לאורך ימים ושנים

